

Delprov C: skriftlig framställning

Delprov C prövar elevens förmåga till skriftlig framställning. Eleven skriver en sammanhängande text med anknytning till temat och med hjälp av elevhäfte *Texter*. Uppgifterna är desamma för svenska 1 och svenska som andraspråk 1, men bedömningsmatriserna skiljer sig åt.

Beskrivning av delprovet

Delprovet prövar argumenterande och i vid mening utredande skrivande samt elevens förmåga att anpassa sitt skrivande till syfte, mottagare och situation. Vidare prövas elevens förmåga att i sitt skrivande hantera information från andra texter och infoga denna i den egna texten. Det är elevens individuella förmåga till textbearbetning och skrivande som prövas i delprovet. Den text eleven skriver bör vara 300–700 ord lång.

Texttyp

En argumenterande text kan i detta sammanhang vara exempelvis ett debattinlägg eller en lösning av en skoluppgift där eleven ska uttrycka och underbygga en eller flera åsikter i en viss fråga. Texter som räknas som utredande utgörs av exempelvis personliga läsarinlägg i en tidning med beskrivande, förklarande och resonerande inslag, eller lösningar av skoluppgifter med motsvarande språkliga aktiviteter.

Situations- och genreanpassning

Kravet på situationsanpassning innebär att eleven ska kunna följa en given instruktion och skriva en text vars innehåll och form passar en given, fiktiv kommunikationssituation. Elevens text ska fylla det syfte och passa de mottagare som instruktionen anger. Det är alltså inte läraren som eleven ska tänka sig som mottagare, utan uppgiften är att skriva en text som är självbärande även utanför den konkreta provsituationen. Den fiktiva skrivsituationen ger eleven möjlighet att visa sin förmåga att skriva olika slags texter med olika slags innehåll och syften vilket krävs i både svenska 1 och svenska som andraspråk 1.

I skrivuppgifterna anges den genre elevens text ska motsvara, till exempel debattinlägg. Anpassning till genren är dock inte något som betonas i bedömningen. Snarare är det anpassning till syfte och mottagare som krävs i kursprov 1.

Källhantering

Förutom den givna instruktionen arbetar eleven med ett texthäfte, samma som använts vid delprov B, med blandade texter från tidningar, nätkommunikation, fack- och skönlitteratur. Den källhantering eleven ska utföra kan vara att sammanfatta och diskutera en text eller att använda information i en källa för att underbygga den egna argumentationen eller på annat sätt belysa det egna resonemanget. I sin text ska eleven tillämpa grundläggande regler för referat- och citatteknik, det vill säga infoga referat eller citat i den egna texten så att det klart framgår vad som är refererat eller citerat och vad som är elevens egna tankar. Den använda källan ska också anges på ett sådant sätt att den går att spåra.

Instruktionens uppbyggnad

Delprovet innehåller fyra skrivuppgifter varav eleven ska välja en. Varje instruktion är uppbyggd av tre delar: inspirationsdel, beskrivning av skrivsituationen och en direkt instruktion med fetade verb som beskriver de delar som elevens text ska innehålla. Slutligen innehåller instruktionen en given rubrik, som eleven ska

presentera. I instruktionen anges vilken källa som ska användas. Dessutom innehåller instruktionen ofta referat eller citat från uppgiftens källtext, vilket betyder att den tillhandahåller ett textmönster som eleven kan tillämpa i det egna skrivandet.

Utrustning för eleverna

Eleverna får ha tillgång till en- och tvåspråkiga ordböcker och ordlistor.

När det gäller datorer eller andra digitala enheter är det skolan som bestämmer om dessa ska användas. Användning av stavningsprogram och grammatikprogram är tillåten. Detta kan visserligen påverka textens ytliga kvalitet men kräver ändå att eleven tolkar programmets förslag.